

DE PRIJZEN

om te wateranden

Forum Hadriani, dat gewend is goed voor de dag te komen, doet dit de traditie getrouw, ook in de loterij. Er zijn prijzen, kostelijke prijzen, die ieder verlokken een kansje te wagen. In deze tijd van goederschaaftste was het een heel probleem om een keurcollectie aan waardevolle prijzen bijeen te brengen, doch dank zij veler medewerking is de leiding van de loterij hierin op uitnemende wijze geslaagd.

De prijzen, er zijn er meer dan honderd, zijn van uiteenlopende aard, doch één ding hebben ze alle gemeen: zij zijn de moeite waard.

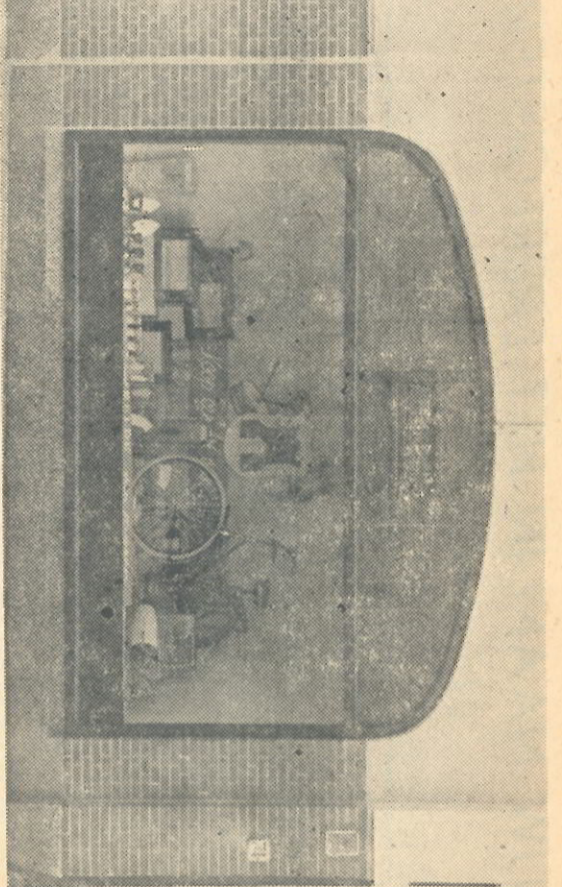
Welke moeite? De moeite van het kopen van loten met voor de koper de prettige gedachte dat hij zodoende niet alleen de Voorburgse harmonie metterdaad steunt, doch hem bovendien de kans biedt eigenaar te worden van:

De eerste prijs zijnde: een radiotoestel, type ERRES KY 477, winkelprijs vijftiendertig gulden en zeventig gulden, f 575.—

De tweede prijs is ook een radiotoestel en wel een van het type ERRES KY 466. Winkelprijs: drie honderd twee en negentig gulden vijftig cent — f 392,50.

De derde prijs is wederom een radiotoestel, van het type ERRES, KY 465, winkelprijs twee honderd tachtig gulden — f 280.—

De vierde prijs is een stofzuiger van het uitzonderlijk fraaie torpedomodel SZ 14. Winkelprijs honderd drie en veertig gulden — f 143.—

De prijzen in de loterij zijn vele, teveel om alle in de etalage aan de Parkweg 74c te kunnen worden tentoongesteld. Niettemin is er veel te zien, en ieder die ervoor staat zegt: „Wat een prachtige prijzen, ik doe mee.“ Natuurlijk doet U mee. Alle rechtgeaarde Voorburgers helpen Forum Hadriani, hetzij door zelf een of meer loten te nemen, hetzij door zich op te werken als verkoper en vrienden en kennissen te bewerken. Want, weet U, heel Voorburg moet meedelen om dit feest te doen slagen en hun orkest helpen. Per saldo is Forum Hadriani een tipfisch Voorburgse instelling die wij niet gaarne zouden missen. „Hebt U al een lot genomen?“ U neemt er meer! Goed zo.

De vijfde prijs is eveneens een stofzuiger, type SZ 13, met een winkelprijs van honderd drie en dertig gulden — f 133.—

De zesde prijs is wederom een kostbaar bezit, een heren- of damesrijwiel naar keuze. Winkelprijs honderd zes en twintig gulden — f 126.—

De zevende prijs is gelijk aan de zesde: een dames- of herenrijwiel naar keuze.

De achtste prijs een artikel dat de meeste Hollandse huisvrouwen uit eigen ervaring nog niet kennen doch wat zich reeds snel

een OUDGEDIENDE van de harmonie

Dit is de heer Slinger, een der steunpilaren van Forum Hadriani. Hij is nu 71 jaar oud, woont aan de Parkweg en is ondanks zijn leeftijd een krasse baas die het drie jaar geleden nog presteerde om bij de bevestigingsvereniging zijn nummerje mee te blazen. Wat dit blazen betreft: daar heeft hij ervaring in, want in 1897 werd hij al lid van Forum Hadriani, heeft daar allerlei instrumenten bespeeld en eindigde op de tuba. Als repetitor van aspirant harmonieleden heeft hij er velen in zijn huiskamer de eerste bevestigingsvereniging bijgebracht; zijn vrouw vond dat helemaal niet erg, integendeel, het was gezellig, en de buren maakten ook nooit bezwaar, ook al zakte er zés man tegelijk in de huiskamer te blazen.

Zowel de waterleiding als het orkest zijn van mening dat de heer Slinger zijn rust dubbel en dwars verdient heeft. Forum Hadriani ziet in hem een dier oude getrouwen, die de harmonie door alle jaren trouw bleven en die steeds bereid waren voor hun vereniging een extra prestatie te leveren.

begint in te burgeren: een elektrische zelfwrijver. Winkelprijs honderd zeventien en dertig gulden, f 137.—

De negende prijs is een elektrische verwarmingsdeken ter waarde van een en dertig gulden vijf en tachtig cent — f 31,85.

De tiende prijs, elk een elektrische babydeken, ter waarde van zes en twintig gulden — f 26.—

De elfde, twaalfde, dertiende en veertiende prijs elektrisch strijkijzer, winkelprijs f 12,65.

De vijftiende prijs een stel van 3 aluminium pannen, 22e prijs 6 kop en schotels, 23e prijs 6 melkbekers, 24e prijs een schemerlampje, 25e prijs een fruitschaal.

Verder: kop en schotels, melkkanen, pannen, bakers, vazen, fotolijsten, fruitschalen, lezamen

MEER DAN HONDERD PRIJZEN, welke waarde aanzienlijk verhoogd wordt door het feit, dat al deze prijzen schaarse artikelen zijn, die slechts in beperkte mate of in het geheel niet kunnen worden gekocht en die derhalve alom begeerd worden.

Een collectie om van te wateranden. De prijzen zijn:

1 radiotoestel ter waarde v. f 575.—
1 radiotoestel ter waarde v. f 392,50
1 radiotoestel ter waarde v. f 280.—
1 stofzuiger ter waarde v. f 143.—
1 stofzuiger ter waarde v. f 133.—
1 stofzuiger ter waarde v. f 126.—
1 zelfwrijver ter waarde v. f 137.—
3 verwarmingsdekens

elk ter waarde van f 31,85
3 verwarmingsdekens
elk ter waarde van f 26.—
6 strijkijzers

elk ter waarde van f 12,65
aluminiumpannen
luxe artikelen
serviesgoed

Nummer 126

het V.D.H-tje

22 Mei 1948

WEEKLIJKS NIEUWSBLAD VOOR HET PERSONEEL

VAN DER HEEM N.V. — DEN HAAG — HOLLAND

Radio- en Stofzuigerfabriek: **Maanweg - Den Haag**
Motorenfabriek: **Absterderijk - Utrecht**

Rijwielafabriek De Kroon: **Laakweg - Den Haag**
Verkoopkantoor: **Maanweg - Den Haag**

Hr. J. VAN RANDWIK 40 jaar bij STOKVIS

Dinsdag 18 Mei 1948 was het 40 jaar geleden, dat de heer J. van Randwijk bij STOKVIS in dienst trad. In die 40 jaren is hij opgeklimmen tot directeur van dit concern „uitstijgend door rustig en gestadig werken, volharding, kennis van zaken, mensenkennis en ondernemingsgeest“ zoals de heer Th. Stokvis in het feestnummer van de Eres Expres van hem getuigde.

De naam van Randwijk is onverbrekelijk verbonden met de geschiedenis van VDH. Met hem knoopten de heer P. H. J. en L. W. v. d. Heem, directeur-oprichter van een heel klein radio-fabriekje relaties aan, die op de lange duur gevolgd hadden, dat STOKVIS nu de ERES radio's verkoopt, de heer J. van Randwijk, president-commissaris van onze onderneming is, en de belangen van Stokvis en VDH dusdanig verflochten zijn, dat beide bedrijven samen groot werden en nog groter worden.

De ERES Expres, die wij in deze gaarne aanhalen, zegt daarvan: „Van de vele zaken, die door van Randwijk met succes tot stand gekomen zijn, wil ik er slechts één noemen: Afdeling Radio. Aangevangen als een kleine onbeduidende afdeling, heeft deze in de loop der jaren zich dermate ontwikkeld, dat deze thans een zeer belangrijke plaats inneemt in het Stokvis-bedrijf. Dit is te danken aan een knap en resoluut bestuur om zich vast te klemmen aan twee even voortvarenden personen als van Randwijk zelf, de Gebroeders P. H. J. en L. W. van der Heem. Toen dezen zich bij Stokvis & Zonen kwamen aanmelden, werden zij door van Randwijk te woord gestaan. De gebroeders samen hadden slechts één met de hand in elkaar geprukt, zogenaamd radiotoestel bij zich met de bedoeling om Stokvis & Zonen te bewegen met hen in zee te gaan in het „Op Hoop van Zegen“-schuitje, om te gaan fabriëren. Muziek kwam er al uit de met de hand gemakte radio, doch van Randwijk voelde bij intuïtie toen alreeds toekomstmuziek.

Enige weken daarna, na eerst met zijn toenmalige directie van gedachten gewisseld te hebben, werd op aandringen van van Randwijk besloten met de Gebroeders van der Heem hand aan hand de grote moeilijke weg te gaan bewandelen om radiotoestellen te gaan fabriëren en door Stokvis & Zonen onder het nu zo wel bekende merk „ERRES“ te verkopen.

„ERRES MAARREEN ERRES“ is spreekwoordelijk geworden. Een behaalde overwinning door Stokvis & Zonen en door Van der Heem's fabrieken, welke laatste thans onder de groot-industriële van Nederland hun plaats verworven hebben. Men kan gerust beweren, dat het succes met „loon naar werken“ bekrond is geworden door initiatief en vooruitziende blik.

Er is voor VDH alle reden om dit jubileum van de president-commissaris mede te vieren. Wij kennen de heer J. van Randwijk beter dan vele andere bedrijven hun president-commissaris, want dikwijls is hij bij ons aan de Maanweg en menigmaal hebben wij hem als redenaar kunnen beluisteren, hetzij in Metropole, Directie of in de Maanweg bij zijn voordracht over het handelshuis Stokvis.

HOOFDPIJN EN B.K.T.

De VDH-er zag zijn oude kennis die nu elders werkt, onverwachts terug.

„Ha, die Kees. Wat kijk je zuur, jô! Ruzie gehad?“

„Hallo, Piet. Nee, geen ruzie gehad, maar op onze fabriek is het de laatste tijd om uit je vel te springen.“

„Wat is er dan aan de hand?“

„Nou, je weet toch wel, dat er bij ons veel nieuw personeel is aangenomen?“

„Ja, wat dan?“

„Nou, die nieuwelingen bij ons moeten zo gauw mogelijk aan het werk kunnen gaan: er was weinig tijd te missen.“

„K. Weet niet, hoe het bij jullie bij Van der Heem gaat: maar wij krijgen haast geen tijd om de mensen behoorlijk te vertellen, wat ze moeten doen. Nou, en dan lukt het niet altijd hé; dan is het een genot om van belang. Had je die bergen uitval moeten zien! En dat komt allemaal op mijn kop neer. Moest vanmiddag bij de chef komen.“

die vroeg, of ik ergens hinder van had en waarom die nieuwelingen nog niet goed konden werken.

„Of ik ergens last van had! Pijn in m'n hoofd! Kreng grote bedragen te horen wat die uitval allemaal kostte en of ik dat wel goed begreep. Drie nieuwelingen moest ik maar meteen ontslag aanzeggen, en dat waren nou juist mensen die het werk graag deden. Je rent en draaft de hele dag en dan krijg je dat nog op de koop toe!“

„Is me helemaal duidelijk, Kees!“

„Jou duidelijk?“

„Dat zal ik je zeggen. Dat zit 'm in de B.K.T.“

„Wat zeg je me nou?“

„Dat is de manier om het werk aan anderen te leren. Daar zit het hem in, Kees.“

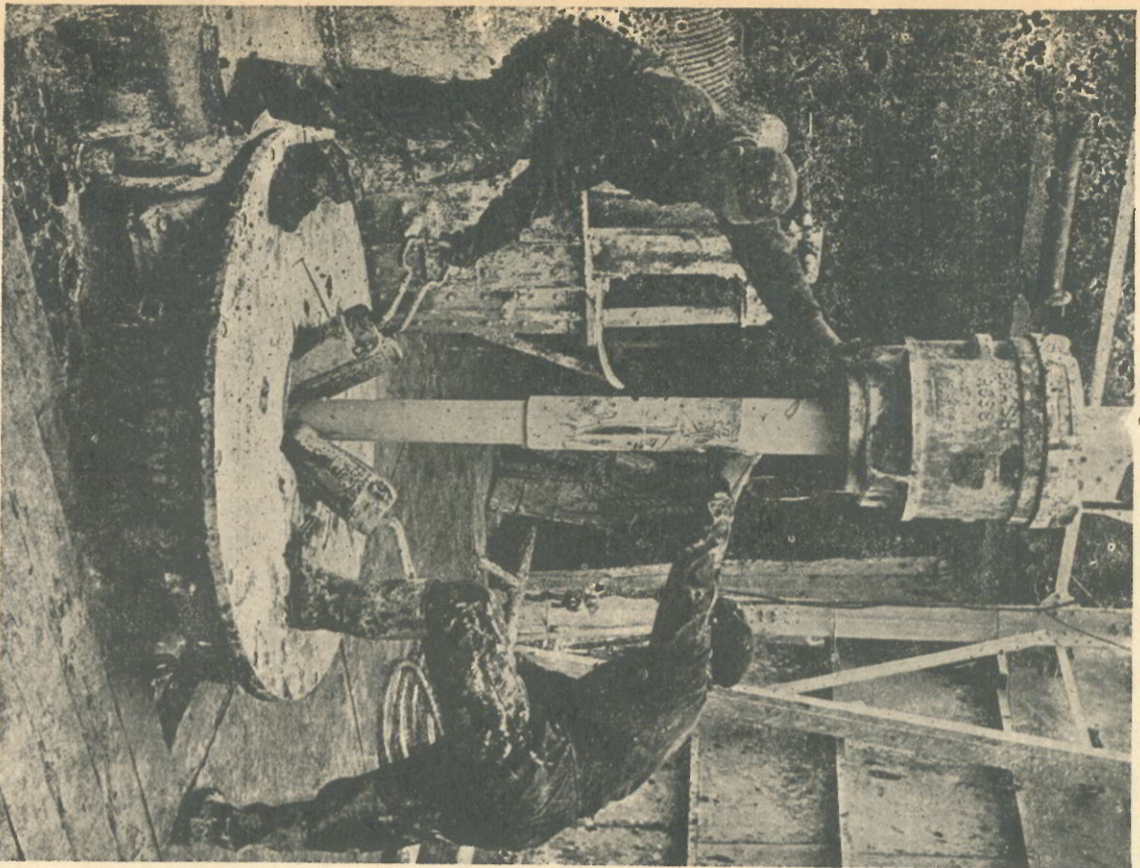
„Best mogelijk, maar helemaal snap ik het nog niet!“

„Ga mee naar huis, dan zal ik 't vertellen.“

(Wordt vervolgd.)

OLIE UIT EIGEN BODEM

BOORTORENS IN DE DRENTSE ACHTERHOEK

weg af te leggen voor hij uit de benzinepomp in de tank van Uw auto stroomt. Een der maatschappijen die bij deze oliewinning een eerste viool speelt is de Bataafse Petroleum Maatschappij, onderdeel van het machtige Shell-concern. Deze „Bataafse“ of B.P.M. zoals de maatschappij in de omgang heet, is hier te lande belast met het zoeken, winnen, raffineren en onderzoeken van de olie. De verkoop geschiedt door een aparte verkoopmaatschappij, Shell Nederland, de vroegere Bataafse Import Maatschappij.

Deze Koninklijke Shell nu is al in 1933 begonnen met het aftasten van de Nederlandse bodem. Tijdens de oorlog werd raak gestoten in Schoonebeek doch de zaak werd zoveel mogelijk getraineed om de Duitsers niet te helpen met onze olie. Na de bevrijding tastte men met alle kracht toe en zo verzezen de slanke boortorens in het stille land van Schoonebeek. De aardolie van Schoonebeek ligt op een diepte tussen de acht- en negenhonderd meter. Om die olie te bereiken boort men één put met behulp van boorpijpen die door een sterke machine worden rondgedraaid. De betiel vreet door de aardlagen heen en wordt gekoeld door een stroom spoeling, een soort dunne modder, die tevens het losgewerkte boorgruis langs de buitenkant van de pijpen omhoogvoert en de wanden van het boorgat afpleistert.

Als het boorgat op voldoende diepte is, wordt een bekleding met stalen buizen aangebracht waardoor het boorgat niet kan instorten. Wanneer de olievoerende laag bereikt is haalt men de boorpijpen uit de put, laat een nauwe buis waarvan het laatste stuk uit een „zeefpijp“ bestaat in en verwijdt de spoeling.

Als de druk in de olievoerende laag nu voldoende is, vloeit de olie door deze gasdruk uit de putmondning. Is de druk echter niet hoog genoeg — hetgeen in Schoonebeek het geval is — dan wordt de olie opgepompt door middel van een pomp die men in het boorgat laat zakken. Deze pomp wordt bewogen door middel van een pomppook. De Schoonebeekers hebben de rustig op en neergaande pomppookken de naam van „jakkikers“ gegeven. Men moet zich niet voorstellen dat zo'n olieveld een geweldige drukte te zien geeft. Zoals vroeger de verveners het veen aaftasten door het graven van kanalen en haaks daarop zijkanalen, welke op hun beurt weer zijtakken hadden in Schoonebeek het land opengelegd door wegen en buisleidingen. De N.A.M. huurt bij de boer onder wiens land men olie wil boren, de benodigde vorkante meters en zet daarop een boortoren. Het vervoer van het constructiemateriaal voor die toren, de pijpen, boormachines en buisleidingen vordert wegen, welke er dan ook komen. Zo wordt dit olieveld, dat momenteel nog slechts een oppervlakte van 32 km² heeft, doorsneden van secundaire en zijwegen en vooral buisleidingen.

Van elke productieve put, te herkennen aan de omverstrooide jakkniker, loopt een buisleiding naar een meetplaatje, waar men de productie van elke put meet en registreert. Van de meetplaatjes lopen de buisleidingen naar het afvoeremplacement waar de lange rijen ketelwagens klaar staan die de Drentse olie vervoeren van Schoonebeek naar Pernis bij Rotterdam, de grote Nederlandse raffinaderij van de Koninklijke Shell. Die trein

OLIE UIT EIGEN BODEM

(vervolg van pag. 2)

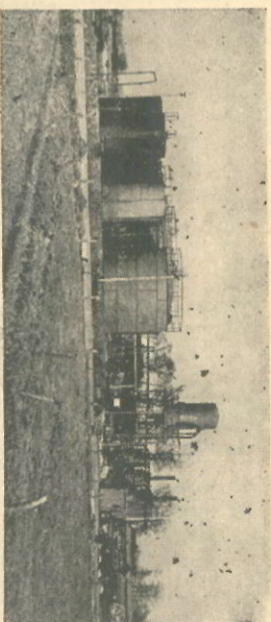
is zo zwaar dat hij niet via Gouda kan rijden doch de omweg over Amsterdam moet maken. Die Drentse aardolie is geenszins de heldere, vluchtige vloeistof die wij kennen in de vorm van benzine of petroleum, door de oliemensen lampolie genaamd. Hij is bijna zwart van kleur en bevat weinig vluchtige bestanddelen, maar wel veel paraffine, zodat hij bij kamertemperatuur al stolt. Het is daarom nodig de tanks waarin de olie wordt opgeslagen en gemeten alsmede de transportleidingen te verwarmen. Ook de ketelwagens waarin de olie naar Pernis wordt vervoerd moeten voor het lossen „ontdooit“ worden. Dat dit omslachtig is laat zich horen, het betekent vaak verwarmingsinstallaties die op hun beurt weer gestookt worden met — olie. Want in dit bedrijf draait alles op de olie, de vloeibare energie die moeder aarde ons weliswaar gratis ter beschikking stelt, doch voor welke winning en verwerking enorme kapitalen nodig zijn.

Het aanschrijven van het Drentse land is aan het veranderen, nu boortorens bij Schoonebeek in de lucht priemen en de fabrieksschoorstenen verruizen in Emmen en omgeving. Deze provincie die de naam had de armste van ons land te zijn, doet steeds meer van zich spreken. De werkrachten die voor de olie-exploitatie nodig zijn leveren de B.P.M. en Drenthe samen.

Voor de bevolking betekent de olie een onverwachte werkgelegenheid die de Drenthen dankbaar aangegrepen hebben. De N.A.M. streeft ernaar het landschapsschoon inhalet te laten en eerbiedigt de plaatselijke gebruiken en toestanden. De samenwerking is dan ook uitstekend.

„Nergens ter wereld“, zei de heer Chaillet, directeur van de Nederlandse Aardolie Maatschappij, „is het boren zo makkelijk als hier in Schoonebeek. Maar — voegde hij er onmiddellijk aan toe — „nergens ter wereld is de winning zo moeilijk.“ De Drentse olie, dik en zwaar, moet met ongeduldige moeite opgepompt en vloeibaar gehouden worden. Aan de boorputten schaan schouder aan schouder de Drenten en de B.P.M.-ers die hier hun boor-praktijk opdoen of als eerste stap op hun weg door het machtige Shell-bedrijf, de moeilijkheden van de aardolie-winning aan den lijve ondervinden. Wie straks werkzaam zal zijn in Curaçao, Maracaibo, Venezuela, Pladjoë of Baik Papaj, moet eerst in de prut van een boorput hebben geploeterd en gezwoegd om pijpen aan te schroeven, de spoelingsstroom te leiden en te controleren en alle ongemakken van de pionier doorstaan hebben. Dat bewerkt saamhorigheidsgevoel en teamspirit.

Aan de overkant van het Schoonebeekdorp, op het boorterrein Emlichheim boren de Duitsers, al 20 jaar lang, doch met resultaten welke verre ten achter blijven bij die welke de N.A.M. in enkele jaren wist te bewerkstelligen. De oorzaken: de genoemde teamsprit die de Nederlanders teller doet werken en doorzetters, al 20 jaar lang, doch met resultaten welke verre ten achter blijven bij die welke de N.A.M. in enkele jaren wist te bewerkstelligen. De boortorens staan in Schoonebeek, straks staan ze wellicht ook elders in ons land en met elke slag van de pomp komt een stroom welvaart naar boven. Hoe lang? De deskundigen zijn van mening

Meetstation in Schonebeek

dat de dagproductie van 1.000 ton te Schoonebeek nog niet het maximum is wat dit terrein kan leveren. Er kan dus nog meer worden geproduceerd jarenlang. Schattingen zijn riskant, doch liggen tussen de 10 en 50 jaar.

licht elders in ons land of waar dan ook ter wereld een nieuw veld in exploitatie, met Nederlandse boortorens, boormesters en bemanningen, pompende olie, de vloeibare energie die onmisbaar is voor onze huidige en toekomstige welvaart. Zo pompt Nederland voor zijn toekomst.

Nieuws van de Fabriek Maanweg

Er werd... uit de kleedkamer de regenjas medegenomen van F. Zonderaar, afdeling Gereedschapmagazijn, in ruil voor een andere veel gelijkenis verzonende regenjas. Verzoekt deze onopzettelijke ruil ongedaan te maken.

vicemagazijn, nu tegenover afdeling Arbeidshuisvest, — de vrijkomende ruimte gelijkvloers wordt benut voor Pakama, nu aan de Parkweg, — de vrijkomende ruimte aan de Parkweg wordt winkel voor verkoop aan personeel, — de verkoop aan personeel aan de Maanweg wordt alsdan alleen nog aan de Parkweg bedreven.

in de Expeditie op grote schaal gebroken en verbouwd. Voor wie het weten wil: — het kantoor, nu tijdelijk gehuisvest in het „palinghok“, verschuift naar achteren, — de muren om het lakhok verdwijnen nu de lak buitenshuis is ondergebracht, — er komt een net kamertje voor de buitenportier, die zijn cel in de fietsenstalling gaat verlaten,

er wordt door de machineploeg gereviseerd een Index automaat, zijnde een automatische revolverbank welke geweldige kwantums kan produceren. Een waardevolle versterking voor de geleerden van ons autolencorps.

wat de verdere verbouwingen betreft: — er komt een gang van ingang expeditie naar de stamperij. Men behoeft dus niet meer het trapje naast de compressor af te dalen,

naast de KY 647, die de KY 466 opvolgt, loopt de KY 465, ons kleine toestel, nu wel op zijn laatste benen.

het tegenwoordige stempelmagazijn krijgt een betonnen vloer en wordt uitbreiding stamperij,

De KY 465-band draait momenteel boven de planning, heiligen een collectief compliment waard is aan allen die aan deze productie medewerken.

de eerste verdieping naast metaalwaren, de grote carline wordt verplaatst naar de verdieping van de houvlengel, in de voormalige ruimte van „Brammetje“, — op deze verdieping komt tevens het ser-

Als de de lopende serie ten einde is, zullen geen nieuwe KY 465's meer worden opgezet.

de eerste verdieping naast metaalwaren, de grote carline wordt verplaatst naar de verdieping van de houvlengel, in de voormalige ruimte van „Brammetje“, — op deze verdieping komt tevens het ser-

deze week lak gepompt in de nieuwe laklank, naast de Quonset. Zoals wij U al eerder vertelden is deze laklank afkomstig uit een Duitse duikboot, waar hij als ballast-tank dienst deed. Nu bevat hij 5.000 liter blanke lak en verdunning. Gelapt wordt onder druk; net als een bierleiding.

